

ТІМА 8

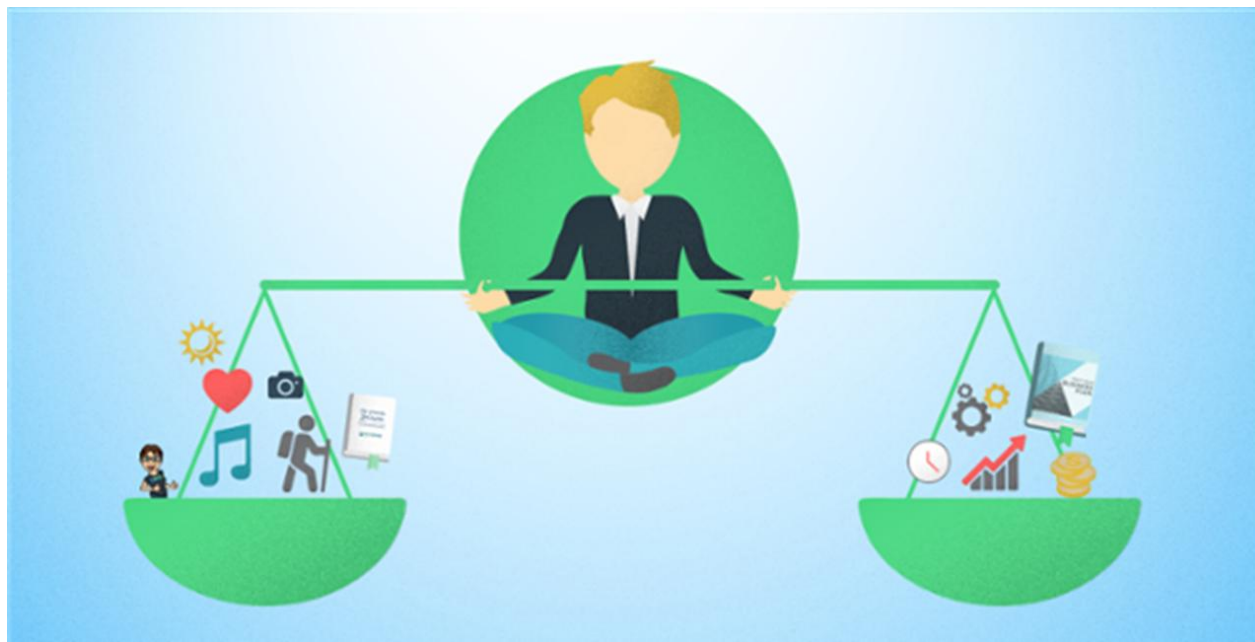
ПРИВАТНІ ІНВЕСТИЦІЇ

1. Інвестиції: сутність, види та роль в економіці.
2. Фактори, що впливають на інвестиційні рішення.
3. Інвестиційні функції.
4. Трансформація заощаджень в інвестиції на фінансових ринках.

1. ІНВЕСТИЦІЇ: СУТНІСТЬ, ВИДИ ТА РОЛЬ В ЕКОНОМІЦІ.

ІНВЕСТИЦІЇ - це довгострокове вкладення капіталу, або витрати на будівництво нових підприємств, на придбання засобів виробництва (верстатів, обладнання) із тривалим терміном використання з метою отримання прибутку.

У розвинутих країнах на інвестиції припадає близько 20 % сукупних видатків.

ВИДИ ІНВЕСТИЦІЙ

**ВАЛОВІ
ІНВЕСТИЦІЇ**

**ВАРТІСТЬ УСІХ
ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТОВАРІВ,
СТВОРЕНИХ ПРОТЯГОМ
РОКУ, ВКЛЮЧАЮЧИ ТІ,
КОТРІ ПІДУТЬ НА
ВІДНОВЛЕННЯ
ЗНОШЕНИХ**

**ЧИСТІ
ІНВЕСТИЦІЇ**

**РІЗНИЦЯ МІЖ ВАЛОВИМИ
ІНВЕСТИЦІЯМИ Й
АМОРТИЗАЦІЄЮ**

ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕКОНОМІКУ

- У короткостроковому періоді інвестиції впливають на рівень виробництва шляхом змін у сукупному попиті;
- У довгостроковому періоді інвестиції визначають капіталоутворення, що, у свою чергу, впливає на потенційний ВВП;
- Інвестиції безпосередньо забезпечують економічне зростання;
- Інвестиції є найбільш нестабільним компонентом сукупного попиту і чутливі до впливу ринкових коливань.

**УМОВИ
НАРОЩУВАННЯ
ПОТУЖНОСТЕЙ
ЕКОНОМІКИ**

**ВАЛОВІ ІНВЕСТИЦІ
ПЕРЕВИЩУЮТЬ
АМОРТИЗАЦІЮ ($I > d * K$)**

**ЧИСТІ ІНВЕСТИЦІ Є
ДОДАТНЬОЮ
ВЕЛИЧИНОЮ, ТОМУ
ЗБІЛЬШУЮТЬСЯ ОБСЯГ
КАПІТАЛУ,
ДОВГОСТРОКОВА
СУКУПНА ПРОПОЗИЦІЯ І
ПОТЕНЦІЙНИЙ ВВП**

**УМОВИ ЗМЕНШЕННЯ
ПОТУЖНОСТЕЙ
ЕКОНОМІКИ**

**ВАЛОВІ ІНВЕСТИЦІ
МЕНШІ ЗА
АМОРТИЗАЦІЮ ($I < d * K$)**

**ЧИСТІ ІНВЕСТИЦІ Є
ВІД'ЄМНОЮ
ВЕЛИЧИНОЮ, ТОМУ
КАПІТАЛУ
СПОЖИВАЄТЬСЯ БІЛЬШЕ,
НІЖ НАГРОМАДЖУЄТЬСЯ
– ЦЕ ЯВИЩЕ НАЗИВАЮТЬ
ДЕЗІНВЕСТУВАННЯМ**

НАПРЯМКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВИТРАТ:

КАПІТАЛОВКЛАДЕННЯ

- інвестиції в основний капітал (виробничі будинки і спорудження, устаткування, транспортні засоби і т.п.);
- інвестиції в житлове будівництво (будівництво і покупка нових житлових будинків)

ІНВЕСТИЦІЇ В ЗАПАСИ

**нереалізовані запаси
готових товарів,
незавершене виробництво і
будівництво**

2. ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ІНВЕСТИЦІЙНІ РІШЕННЯ:

- співвідношення між споживанням і заощадженням;
- безпека вкладень;
- ступінь організованості фінансового ринку;
- рівень прибутку на інвестиції.

Дж. Кейнс під заощадженням розумів перевищення доходів над споживанням не тільки сімейних господарств і комерційних організацій, але й держави. На сучасному етапі більшість економістів дотримуються цієї точки зору на сутність заощаджень.

Загальні заощадження

Заощадження домогосподарств

Заощадження комерційних організацій

Заощадження держави

З метою систематизації всі фактори, що впливають на інвестиційну діяльність, необхідно розмежувати на чотири рівні:

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ НА МАКРОРІВНІ

- економічні;
- нормативно-правові;
- соціальні;
- політичні;
- адміністративні.

- До економічних факторів можна віднести: темпи розвитку національної економіки (темпи зростання ВВП, внутрішній національний продукт, національний дохід); економічну політику держави; темпи інфляції; ставку відсотка по кредиту; інвестиційні ризики; рівень інтеграції національної економіки у світову; рівень розвитку фондового ринку та ін.
- Нормативно-правові включають: якість і стабільність законодавчої бази у сфері інвестиційної діяльності, захисту прав власності, захисту інтересів інвесторів, монополізації, законності та правопорядку та ін
- Соціальними факторами є: соціальна обстановка в країні; рівень якості життя населення; демографічна ситуація в країні; освітній рівень населення; тривалість життя; рівень безробіття та ін.
- До числа політичних факторів входять: політична обстановка в країні, політична обстановка в світі та оточуючих країнах; міждержавні відносини з іншими країнами та ін
- Адміністративні чинники (бар'єри) - всілякі перешкоди чиновників на різних рівнях по реалізації інвестиційних проектів і ведення бізнесу.

ВСІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ МОЖНА ПІДРОЗДІЛИТИ НА ДВІ ГРУПИ:

- позитивні, які позитивно впливають на інвестиційну діяльність;
- негативні, які негативно впливають на інвестиційну діяльність.

ЗАЛЕЖНО ВІД ХАРАКТЕРУ ВИНИКНЕННЯ ВСІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, МОЖНА ОБ'ЄДНАТИ В НАСТУПНІ ГРУПИ:

- об'єктивні, тобто чинники, виникнення яких не пов'язане з людською діяльністю, а обумовлене, наприклад, природними явищами;
- суб'єктивні, тобто чинники, виникнення яких пов'язане і обумовлене людською діяльністю, зокрема, управлінської і творчої.

3. ІНВЕСТИЦІЙНІ ФУНКЦІЇ.

**КЕЙНСІАНСЬКА
ФУНКЦІЯ
ІНВЕСТИЦІЙ ТА
ЇЇ ПЕРЕДУМОВИ**

**ОРІЄНТАЦІЯ НЕ
НА ВАЛОВИЙ, А
НА ЧИСТИЙ
ПРИБУТОК ВІД
ІНВЕСТУВАННЯ**

**ОРІЄНТАЦІЯ НА
ОЧІКУВАНИЙ
ПРИБУТОК У
МАЙБУТНЬОМУ**

**ОБ'ЄКТ
ІНВЕСТУВАННЯ –
КАПІТАЛЬНЕ
МАЙНО. ВИЗНАЮЧИ
ВАРТІСТЬ
КАПІТАЛЬНОГО
МАЙНА,
ВРАХОВУЄТЬСЯ НЕ
ВАРТІСТЬ ЙОГО
ПРИДБАННЯ, А ЙОГО
ВІДНОВНУ ВАРТІСТЬ**

**У КЕЙНСА ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ Є ВАРТІСТЬ
КАПІТАЛЬНОГО МАЙНА, А ВИГОДАМИ ВІД ІНВЕСТУВАННЯ —
ДИСКОНТОВАНА ВАРТІСТЬ ОЧІКУВАНИХ ПРИБУТКІВ.
ДЛЯ ЇХ ЗІСТАВЛЕННЯ КЕЙНС ВИКОРИСТОВУЄ КАТЕГОРІЮ, ЯКА
МАЄ НАЗВУ «ГРАНИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ КАПІТАЛУ» (така ставка
процента, що врівноважує дисконтована (теперішню) вартість прибутків, які
очікується отримати від використання капітального майна.)**

$$K = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{PR_t}{(1 + R^*)^t}$$

де K — вартість капітального майна (інвестиційного проекту);

PR — очікуваний прибуток (чистий);

R^* — гранична ефективність капіталу;

**t — роки, протягом яких має використовуватися капітальне майно
(реалізується інвестиційний проект).**

ГРАНИЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КАПІТАЛУ

ВІДОБРАЖУЄ ПРИРІСТ
ПРОДУКТУ, ЩО ПРИПАДАЄ НА
ДОДАТКОВУ ОДИНИЦЮ
КАПІТАЛУ ЗА НЕЗМІННОЇ
КІЛЬКОСТІ ІНШИХ ФАКТОРІВ
(ПЕРЕВАЖНО – ПРАЦІ)

$$MPK = f(K+1, L) - f(K, L)$$

де, MPK – ГРАНИЧНИЙ
ПРОДУКТ КАПІТАЛУ
K – КАПІТАЛ
L – ПРАЦЯ

ВПЛИВ ПРИПОСТУ КАПІТАЛУ НА
ЗБІЛЬШЕННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО
ВВП ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ЗА
ФОРМУЛОЮ

$$\Delta Y = \Delta K * MRK$$

де, MRK – ГРАНИЧНА
ВИРУЧКА ВІД
ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ КЕЙНСІАНСЬКОЇ ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ

1

- **КЕЙНС РОЗРІЗНЯВ ГРАНИЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ТА ГРАНИЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ СУКУПНОГО КАПІТАЛУ. ПРИ ЦЬОМУ РОЛЬ ГРАНИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СУКУПНОГО КАПІТАЛУ У КЕЙНСА ВІДГРАЄ НАЙВИЩА ГРАНИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНДИВІДУАЛЬНИХ КАПІТАЛІВ.**

2

- **ЧИМ ВИЩОЮ Є ПРИБУТКОВІСТЬ КАПІТАЛУ, ТИМ ВИЩОЮ Є Й ГРАНИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ КАПІТАЛУ.**

3

- **ГРАНИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ КАПІТАЛУ Є АНАЛІТИЧНИМ ІНСТРУМЕНТОМ. ДІЙСНА ЕФЕКТИВНІСТЬ КАПІТАЛУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ, ЯКА ФОРМУЄТЬСЯ НА РИНКУ ПОЗИЧКОВОГО КАПІТАЛУ. ЦЕ ОЗНАЧАЄ, ЩО В ПРОЦЕСІ ВИЗНАЧЕННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВКЛАДАННЯ КОШТІВ У ПЕВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЕКТ КОЖНИЙ ІНВЕТОР МАЄ ЗІСТАВЛЯТИ РИНКОВУ ПРОЦЕНТНУ СТАВКУ З ГРАНИЧНОЮ ЕФЕКТИВНІСТЮ КАПІТАЛУ.**

ГРАФІЧНА МОДЕЛЬ СУКУПНОГО ПОПИТУ НА ІНВЕСТИЦІЇ

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОПИТ ЗРОСТАЄ В МІРУ ЗНИЖЕННЯ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ. ОТЖЕ, ІНВЕСТИЦІЇ ЗНАХОДЯТЬСЯ В ОБЕРНЕНІЙ ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ, РІВЕНЬ ЯКОЇ НЕ МОЖЕ ПЕРЕВИЩУВАТИ ГРАНИЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ КАПІТАЛУ. ВИХОДЯЧИ З ЦЬОГО КЕЙНСІАНСЬКУ ФУНКЦІЮ ІНВЕСТИЦІЙ МОЖНА ПОДАТИ ТАКОЮ ФОРМУЛОЮ: $I = f(i < R^*)$

НЕОКЛАСИЧНА ФУНКЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЇЇ ПЕРЕДУМОВИ

ПОПИТ ПІДПРИЄМЦІВ НА ІНВЕСТИЦІЇ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД РОЗРИВУ МІЖ БАЖАНИМ І НАЯВНИМ ОБСЯГАМИ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ, ЯКИЙ ПОТРІБНО УСУВАТИ ЗА РАХУНОК ІНВЕСТИЦІЙ. ПРИ ЦЬОМУ БАЖАНИМ ОБСЯГОМ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ Є ТАКИЙ, ЯКИЙ ПІДПРИЄМЦІ ХОТІЛИ Б МАТИ У МАЙБУТНЬОМУ ПЕРІОДІ

ПІДПРИЄМЦІ НЕ МОЖУТЬ МИТТЄВО УСУВАТИ РОЗРИВ МІЖ НАЯВНИМ І БАЖАНИМ ОБСЯГАМИ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ. ТОМУ ЇХНІЙ ПОПИТ НА ІНВЕСТИЦІЇ В КОЖНОМУ ПОТОЧНОМУ ПЕРІОДІ ЗАЛЕЖИТЬ НЕ ЛИШЕ ВІД РОЗРИВУ МІЖ НАЯВНИМ І БАЖАНИМ ОБСЯГАМИ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ, А Й ВІД ШВИДКОСТІ (ІНТЕНСИВНОСТІ), З ЯКОЮ ВОНИ МАЮТЬ НАМІР НАРОЩУВАТИ ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ НЕОКЛАСИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ

БАЖАНИЙ ОБСЯГ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ГРАНИЧНИХ ВИТРАТ НА КАПІТАЛ І ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА, ОЧІКУВАНИХ У МАЙБУТНЬОМУ ПЕРІОДІ. ГРАНИЧНІ ВИТРАТИ НА КАПІТАЛ (МСК) ВІДОБРАЖУЮТЬ ВИТРАТИ ПІДПРИЄМЦІВ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОРИСТАННЯМ У ВИРОБНИЦТВІ ДОДАТКОВОЇ ОДИНИЦІ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ. ЇХ РІВЕНЬ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ З УРАХУВАННЯМ КІЛЬКОХ ЧИННИКІВ

ЩОБ МАТИ ЗМОГУ ІНВЕСТУВАТИ ПІДПРИЄМСТВО ЗМУШЕНЕ ВЗЯТИ ГРОШІ У ПОЗИКУ. ЗА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ВОНО НЕСЕ ВИТРАТИ r , ПОВ'ЯЗАНІ З ОПЛАТОЮ ПРОЦЕНТІВ.

В ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ВІДБУВАЄТЬСЯ ЙОГО ЗНОШЕННЯ. ПРОПОРЦІЙНО ЗНОШЕННЮ ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ ВТРАЧАЄ СВОЮ ВАРТІСТЬ, ТОБТО АМОРТИЗУЄТЬСЯ d

НА ГРАНИЧНІ ВИТРАТИ НА КАПІТАЛ, КРІМ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ ТА НОРМИ АМОРТИЗАЦІЇ, ВПЛИВАЮТЬ ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА, ПОВ'ЯЗАНІ З ПОДАТКАМИ. ПОЗНАЧИМО ЧИСТІ ГРАНИЧНІ ПОДАТКИ nt

$$MSK = r + d + nt$$

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ НЕОКЛАСИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ

**ОЧІКУВАНИЙ ОБСЯГ ВИРОБНИЦТВА — ЦЕ
СЕРЕДНЬОРІЧНИЙ ОБСЯГ ВИРОБНИЦТВА, ЯКИЙ
ВІДПОВІДАЄ ОЧІКУВАННЯМ ПІДПРИЄМСТВ ЩОДО
МАЙБУТНЬОГО ПОПИТУ НА ЇХНЮ ПРОДУКЦІЮ. АЛЕ НА
ЦЕЙ ПОПИТ ВПЛИВАЄ І ПОТОЧНИЙ ОБСЯГ
ВИРОБНИЦТВА ТА ТЕНДЕНЦІЇ (ПОСТІЙНИЙ
КОМПОНЕНТ), ЯКІ СФОРМУВАЛИСЯ У ПОПЕРЕДНІЙ
ПЕРІОД.**

ПОНЯТТЯ ГНУЧКОГО АКСЕЛЕРАТОРА

МОДЕЛЬ ГНУЧКОГО АКСЕЛЕРАТОРА

РОЗРИВ МІЖ НАЯВНИМ І БАЖАНИМ ОБСЯГАМИ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ЗУМОВЛЮЄ ПОПИТ НА ІНВЕСТИЦІЇ ПРОТЯГОМ МАЙБУТНЬОГО ПЕРІОДУ. В КОЖНОМУ ПОТОЧНОМУ ПЕРІОДІ ЦЕЙ ПОПИТ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ШВИДКОСТІ НАРОЩУВАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ. ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЄЇ ШВИДКОСТІ ПРИХИЛЬНИКИ НЕОКЛАСИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЇ В ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ ВИКОРИСТОВУЮТЬ МОДЕЛЬ ГНУЧКОГО АКСЕЛЕРАТОРА, ЗГІДНО З ЯКОЮ В КОЖНОМУ ПОТОЧНОМУ ПЕРІОДІ ПІДПРИЄМСТВО ЗМЕНШУЄ РОЗРИВ В ОСНОВНОМУ КАПІТАЛІ НА ПЕВНУ ЧАСТКУ.

$$\Delta K_t = k(K^f - K_{t-1})$$

Де k – частка, на яку усувається розрив між наявним і бажаним обсягами капіталу;

- бажаний обсяг основного капіталу;
- наявний основний капітал на поч. поточного періоду;
- приріст основного капіталу в пот. періоді.

ПРИРІСТ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ЧИСТИХ ІНВЕСТИЦІЙ. ТОМУ ПРИРІСТ ЧИСТИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПРОТЯГОМ ПОТОЧНОГО ПЕРІОДУ (NI_t) ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ЗА ФОРМУЛОЮ:

$$NI_t = k(K^f - K_{t-1})$$

З УРАХУВАННЯМ ПОПИТУ НА ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ($D * K_t$), ПОТОЧНИЙ ПОПИТ НА ВАЛОВІ ІНВЕСТИЦІЇ В НЕОКЛАСИЧНІЙ ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ В ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ МОЖНА ВИЗНАЧИТИ ТАКОЮ ФОРМУЛОЮ:

$$I_t = d * K_t + k(K^f - K_t)$$

ПРОСТА ІНВЕСТИЦІЙНА ФУНКЦІЯ.

ДЛЯ УХВАЛЕННЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВИТРАТ ПОТРІБНІ СТИМУЛИ Й УМОВИ. СТИМУЛОМ Є ОЧІКУВАНА НОРМА ПРИБУТКУ. УМОВОЮ – РІВЕНЬ РЕАЛЬНОЇ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ. ТОМУ В МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ МОДЕЛЮВАННІ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ПРОСТА ІНВЕСТИЦІЙНА ФУНКЦІЯ

МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ПРОСТОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ

$$I = \bar{I} - b \cdot r$$

$$b = \Delta I \mid \Delta r$$

де I — попит на інвестиції,

\bar{I} — автономні інвестиції, що не залежать від процентної ставки

b — чутливість інвестицій до зміни рівня реальної процентної ставки, показує на скільки грошових одиниць обернено змінюються інвестиції у разі зміни процентної ставки на один пункт

r — рівень відсоткової ставки

Наприклад,

$r_1 = 12\%$, $r_2 = 10\%$,

$I_1 = 1000$ грн., $I_2 = 1100$ грн.

Отже, процентна ставка зменшилася на два пункти, а інвестиції збільшилися на 100 грн. Звідси $b = 100 : 2 = 50$ (грн).

МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

**ТРАДИЦІЙНИЙ
(БУХГАЛТЕРСЬКИЙ) – ВАДА:
НЕ ВРАХОВУЄ ФАКТОР ЧАСУ**

**НОРМА РИБУТКУ =
Чистий прибуток /
Інвестований капітал**

Припустимо, що в економіці пропонуються три інвестиційних проекти, різні за вартістю та нормою прибутку. Перший проект: вартість — 120 тис. грн, норма прибутку — 20 %; другий проект: вартість — 180 тис. грн, норма прибутку — 15 %; третій проект: вартість — 230 тис. грн, норма прибутку — 10 %. Якщо процент-на ставка дорівнюватиме 18 %, то інвестиційний попит становитиме лише 120 тис. грн, оскільки тільки перший проект має норму прибутку, яка перевищує процентну ставку, тобто вартість інвестування. У разі зниження процентної ставки до 12 % інвестиційний попит збільшиться за рахунок другого проекту і становитиме 300 тис. грн, а за зниження процентної ставки до 8 % збільшиться за рахунок третього проекту до 530 тис. грн.

**ДИСКОНТУВАННЯ
ГРОШОВИХ ПОТОКІВ:
МЕТОД ЧИСТОЇ
ДИСКОНТОВАНОЇ ВАРТОСТІ**

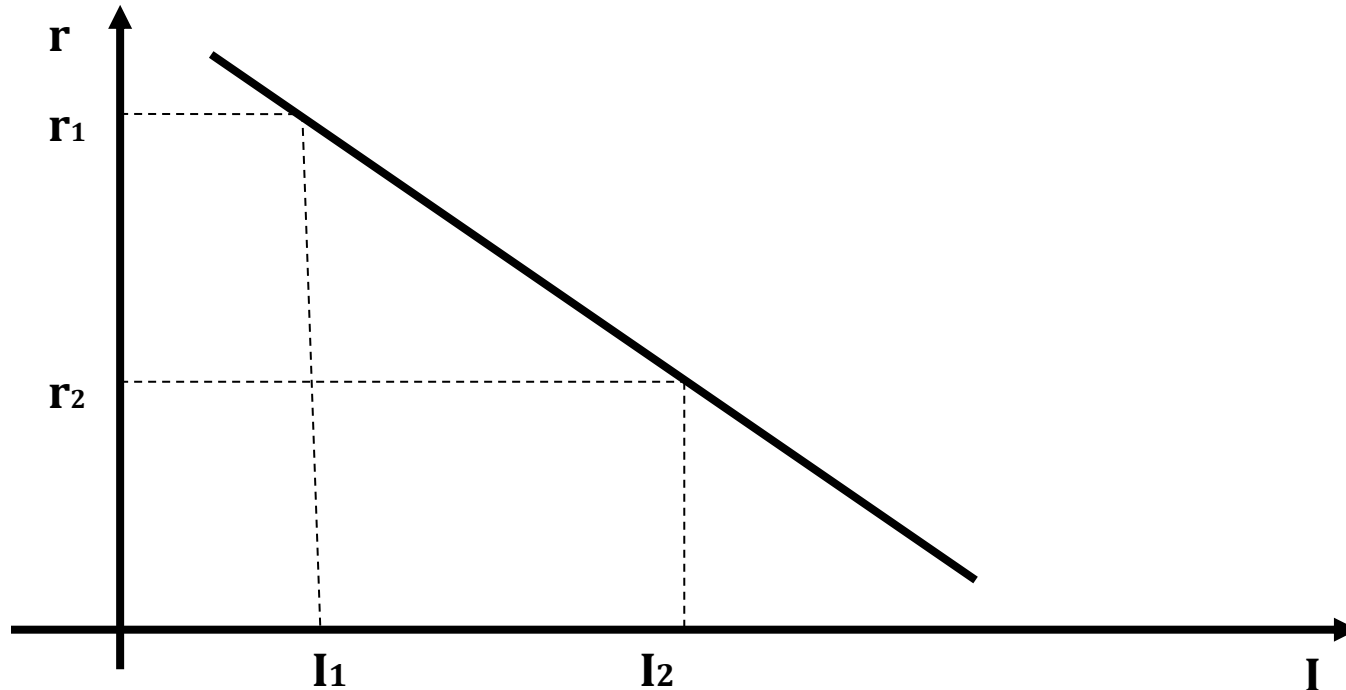
$$NPV = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{Q_t - C_t}{(1 + R)^t}$$

де, R – ставка дисконту
 Q – дохід за певний рік
 C – витрати за певний рік

✓ **ЧИМ НИЖЧОЮ Є ПРОЦЕНТНА СТАВКА, ТИМ БІЛЬШИМИ Є ЧИСТА ДИСКОНТОВАНА ВАРТІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ТА СХИЛЬНІСТЬ ПІД-ПРИЄМЦІВ ДО ІНВЕСТИВАННЯ**

✓ **ЧИМ НИЖЧОЮ Є СТАВКА ДИСКОНТУ, ТИМ БІЛЬШИМИ Є ЧИСТА ДИСКОНТОВАНА ВАРТІСТЬ І ПОПИТ НА ІНВЕСТИЦІЇ.**

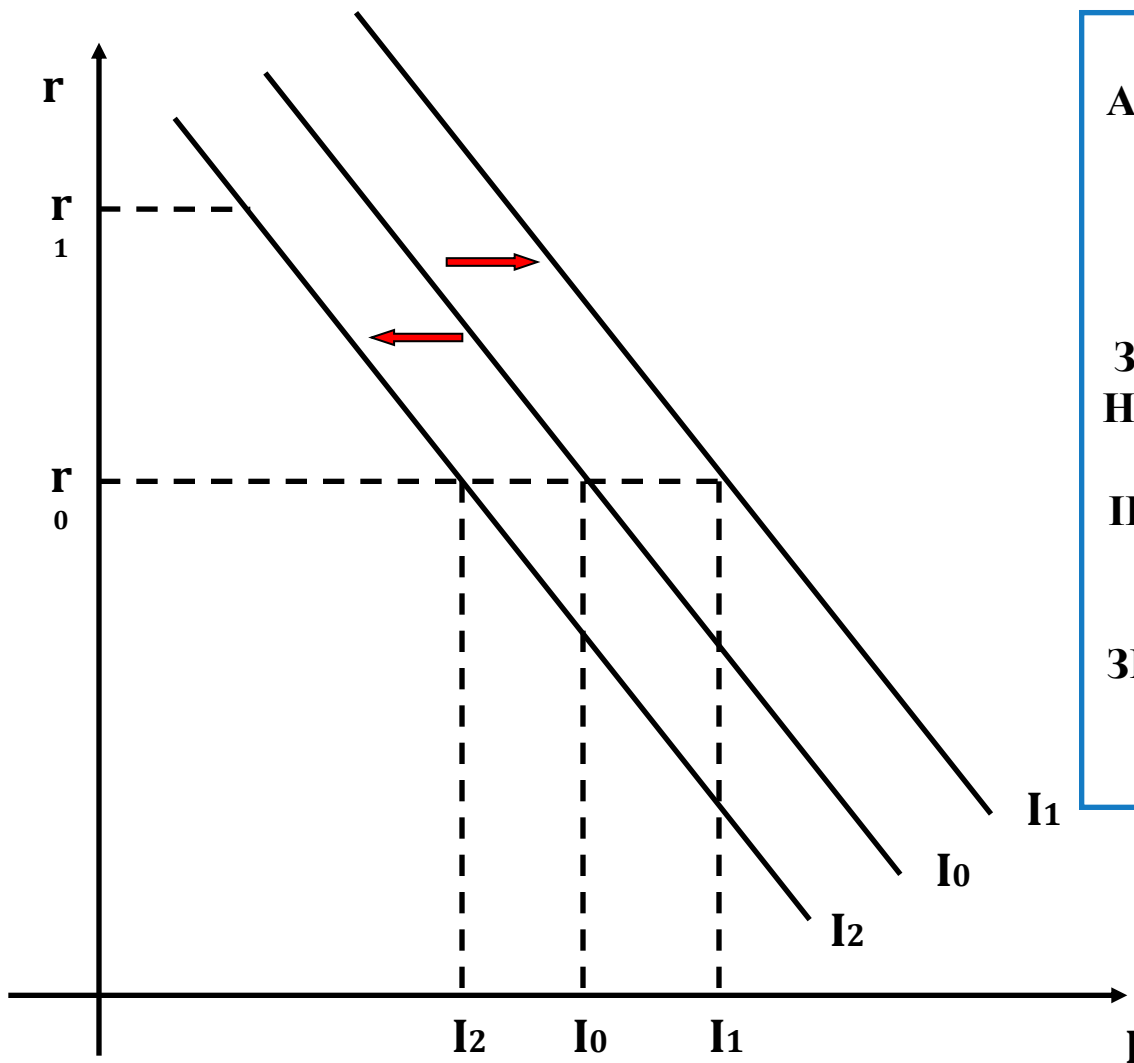
ГРАФІЧНА МОДЕЛЬ ПРОСТОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ

ЗІ ЗНИЖЕННЯМ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ ВІД r_1 ДО r_2 ІНВЕСТИЦІЇ ЗБІЛЬШУЮТЬСЯ ВІД I_1 ДО I_2 . ТОМУ КРИВА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОПИТУ МАЄ ВІД'ЄМНИЙ НАХИЛ, А ОТЖЕ, ІНВЕСТИЦІЇ Є СПАДНОЮ ФУНКЦІЄЮ ВІД ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ.

ЯКЩО ІНВЕСТИЦІЇ ДУЖЕ ЧУТЛИВІ ДО ЗМІНИ РІВНЯ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ, ТО НЕЗНАЧНЕ ЗНИЖЕННЯ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ СПРИЧИНЮЄ ВЕЛИКЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ. ЗА ЦИХ УМОВ КРИВА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОПИТУ ТЯЖІТИМЕ ДО ГОРИЗОНТАЛЬНОЇ ЛІНІЇ. І НАВПАКИ, ЯКЩО ІНВЕСТИЦІЇ МАЛОЧУТЛИВІ ДО ЗМІНИ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ, ТО КРИВА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОПИТУ ТЯЖІТИМЕ ДО ВЕРТИКАЛЬНОЇ ЛІНІЇ.

РУХ КРИВОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОПИТУ ПІД ВПЛИВОМ АВТНОМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

ТАК, ЗБІЛЬШЕННЯ
АВТНОМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ
ОЗНАЧАЄ, ЩО ДЛЯ
КОЖНОГО РІВНЯ
ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ
ПІДПРИЄМСТВА
ЗБІЛЬШУЮТЬ СВІЙ ПОПИТ
НА ІНВЕСТИЦІЇ, ВНАСЛІДОК
ЧОГО КРИВА
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОПИТУ
ЗМІЩУЄТЬСЯ ВПРАВО. І
НАВПАКИ, ВОНА
ЗМІЩУЄТЬСЯ ВЛІВО, ЯКЩО
АВТНОМНІ ІНВЕСТИЦІЇ
ЗМЕНШУЮТЬСЯ.

ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС.

Є головним чинником економічного зростання. Викликаючи якісні зміни в основному капіталі, технічний прогрес забезпечує підвищення граничної продуктивності факторів виробництва і зменшення їх граничних витрат.

РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ОСНОВНИМ КАПІТАЛОМ.

Якщо виробничі потужності галузі спроможні повністю задовольняти попит на її продукцію, то зростання інвестицій в цю галузь стримуватиметься, і навпаки.

ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА АВТОНОМНІ ІНВЕСТИЦІЇ

ПОДАТКИ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ.

Зі збільшенням податків чистий прибуток зменшується, що послаблює мотивацію підприємців до інвестування. І навпаки, зменшення податків спричинює збільшення чистого прибутку, що посилює їхню схильність до інвестування.

ДІЛОВІ ОЧІКУВАННЯ.

Підприємці, ухвалюючи інвестиційні рішення, орієнтуються на прибуток, очікуваний у майбутньому. Це означає, що їхні інвестиційні рішення залежать від ділової активності, яку вони очікують у майбутньому. Оптимістичні очікування щодо рівня ділової активності збільшують інвестиційний попит підприємців, песимістичні — зменшують їхні бажання інвестувати.

Нестабільність інвестицій пояснюється такими обставинами:

- Тривалий термін використання основного капіталу;
- Нерегулярність технічного прогресу;
- Можливість прибутків;
- Мінливість сподівань.

Унаслідок цих та інших обставин зміни в інвестиціях є причиною більшості коливань обсягів ВВП і рівня зайнятості.

Модель мультиплікатора

Мультиплікатор – це числовий коефіцієнт, який показує, наскільки зростає ВВП за певного зростання інвестицій.

$$\text{Мультиплікатор} = \frac{\Delta \text{ВВП}}{\Delta I}$$

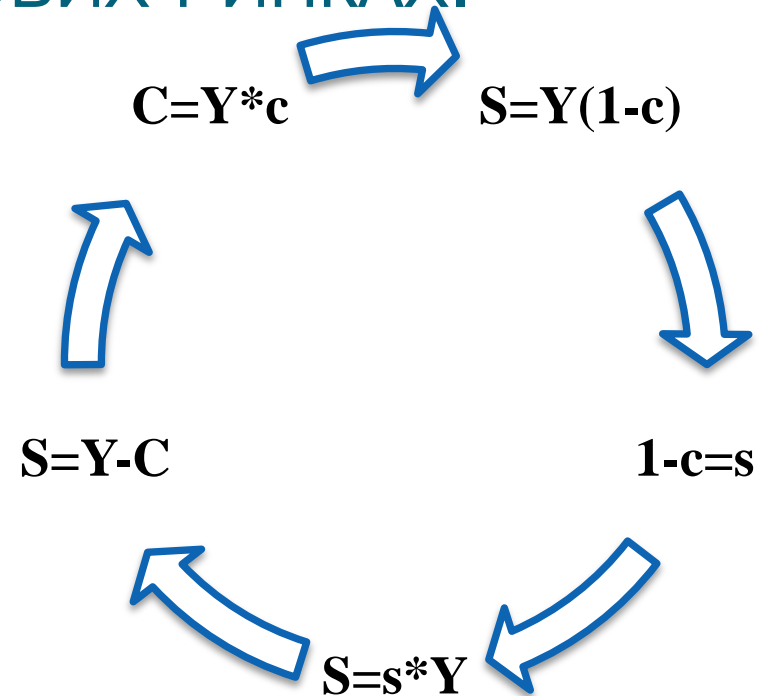
Мультиплікатор – це число, на яке необхідно помножити зміни в інвестиціях, щоб отримати дані про зміни ВВП.

$$\Delta \text{ВВП} = M * \Delta I$$

4. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ В ІНВЕСТИЦІЇ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ.

КРИМ ЧИННИКІВ, ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬ ПРИБУТКОВІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОПИТ ЗАЛЕЖИТЬ І ВІД ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ, ЯКІ ОБМЕЖУЮТЬ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОПИТ. ЯКЩО З ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ СТИКАЮТЬСЯ ОКРЕМІ ПІДПРИЄМСТВА, ТО ЦЕ ОЗНАЧАЄ, ЩО Й ЕКОНОМІКА В ЦІЛОМУ МАЄ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ОБМЕЖЕННЯ. ДЖЕРЕЛОМ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ Є ЗАОЩАДЖЕННЯ.

де S - заощадження

Y - дохід

C - споживання

ЗВ'ЯЗОК МІЖ ДОХОДОМ ТА ІНВЕСТИЦІЯМИ

1. ОСКІЛЬКИ ЗАОЩАДЖЕННЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ Є ФУНКЦІЄЮ ВІД ДОХОДУ, ТО ЗРОСТАННЯ ДОХОДУ ЗБІЛЬШУЄ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ, А ЙОГО ЗМЕНШЕННЯ СКОРОЧУЄ ЦІ РЕСУРСИ. ЦЕ ОЗНАЧАЄ, ЩО ІНВЕСТИЦІЇ ОПОСЕРЕДКОВАНО ЗАЛЕЖАТЬ ВІД ДОХОДУ.

2. ДИНАМІКА ДОХОДУ Є ІНДИКАТОРОМ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ В КРАЇНІ. ЗРОСТАННЯ ДОХОДУ СВІДЧИТЬ ПРО ЗРОСТАННЯ СУКУПНОГО ПОПИТУ, ДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ЯКОГО ПОТРІБНО НАРОЩУВАТИ ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ І ЗБІЛЬШУВАТИ ЧИСТІ ІНВЕСТИЦІЇ.

МЕХАНІЗМ УРІВНОВАЖЕННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ З ІНВЕСТИЦІЯМИ

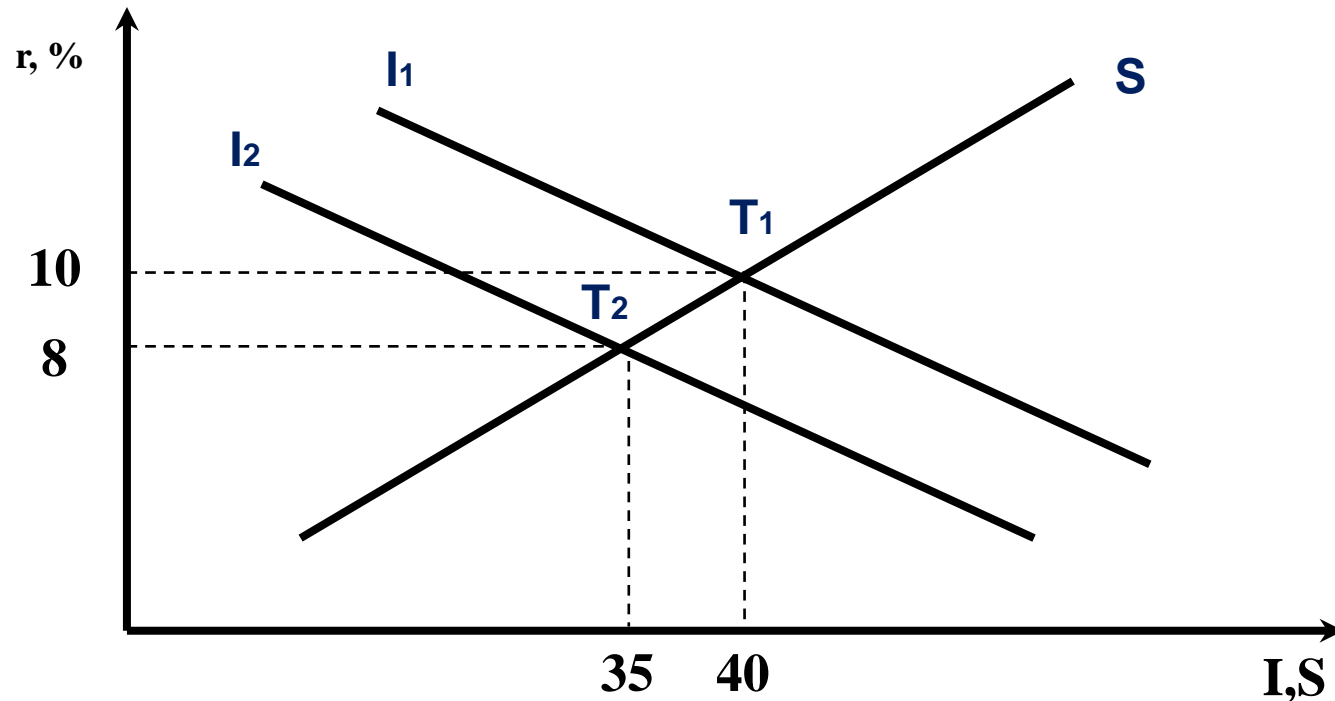
АКСІОМА

- ЗАОЩАДЖЕННЯ СЛУГУЮТЬ ЄДИНИМ ДЖЕРЕЛОМ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ. ТОМУ СЛІД ВИЗНАТИ АКСІОМАТИЧНИМ І ТЕ, ЩО МІЖ ЗАОЩАДЖЕННЯМИ ТА ІНВЕСТИЦІЯМИ МАЄ СПОСТЕРІГАТИСЯ РІВНОВАГА, ТОБТО $S = I$. ІНШИМИ СЛОВАМИ, РІВНОВАГА МІЖ ЗАОЩАДЖЕННЯМИ ТА ІНВЕСТИЦІЯМИ Є НЕ АБСОЛЮТНИМ ЗАКОНОМ, А ЗАКОНОМ-ТЕНДЕНЦІЄЮ.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОВАГИ

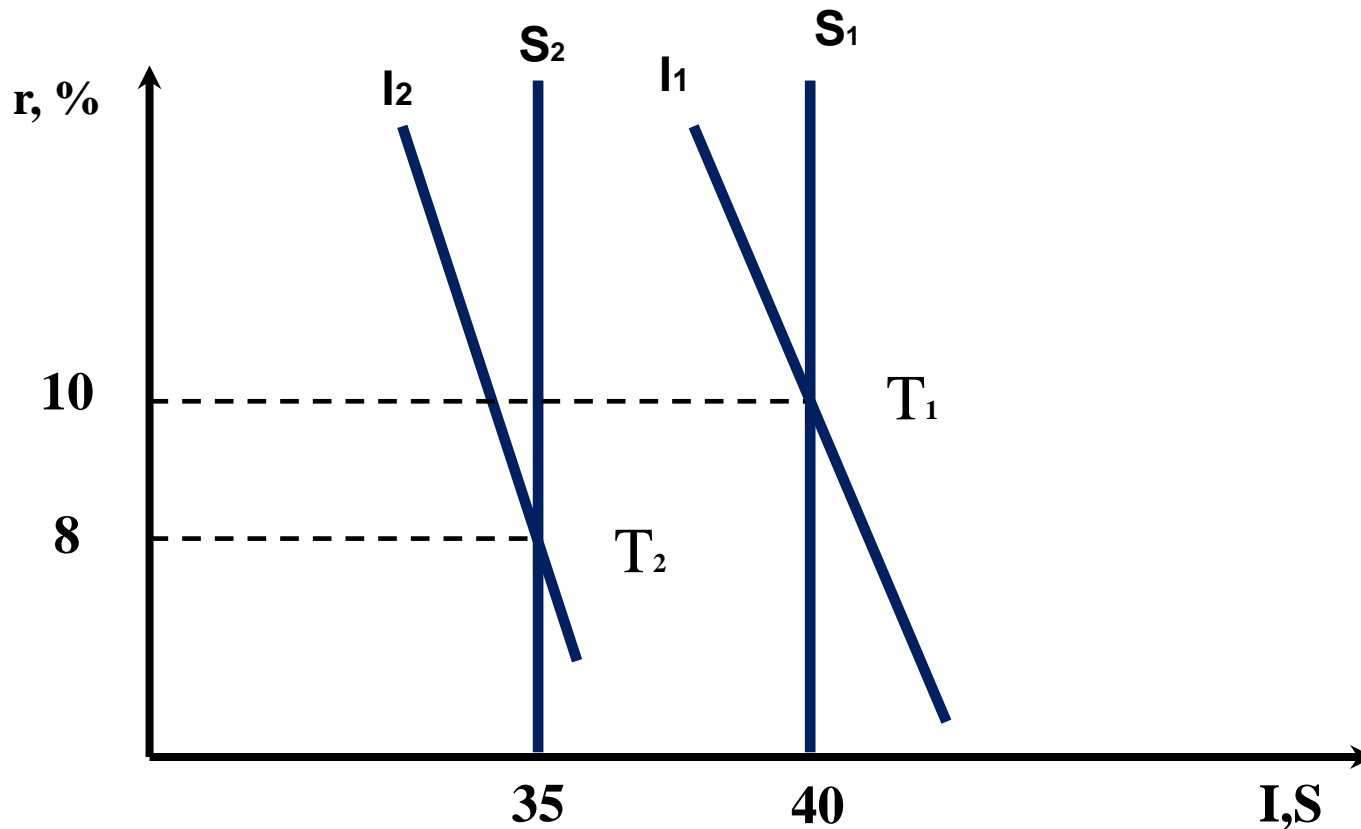
- ЯКЩО РІВНОВАГА МІЖ ЗАОЩАДЖЕННЯМИ ТА ІНВЕСТИЦІЯМИ ОБ'ЄКТИВНО ОБУМОВЛЕНА, ТО ВИНИКАЄ ПИТАННЯ ЩОДО МЕХАНІЗМУ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. В МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ НАУЦІ ЄДИНОЇ ВІДПОВІДІ НА НЬОГО НЕ ІСНУЄ. НАЙБІЛЬШ РЕЛЬЄФНО НА ЦЮ ТЕМУ КОНКУРУЮТЬ МІЖ СОБОЮ КЛАСИЧНА ТА КЕЙНСІАНСЬКА ТЕОРІЇ.

КЛАСИЧНИЙ МЕХАНІЗМ УРІВНОВАЖЕННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ З ІНВЕСТИЦІЯМИ

ЗГІДНО З КЛАСИЧНОЮ ТЕОРІЄЮ РІВНОВАГА МІЖ ЗАОЩАДЖЕННЯМИ ТА ІНВЕСТИЦІЯМИ ДОСЯГАЄТЬСЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ ЗАВДЯКИ КОЛИВАННЮ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ ПІД ВПЛИВОМ ПОПИТУ НА ПОЗИЧКОВІ КОШТИ (ІНВЕСТИЦІЇ) ТА ЇХ ПРОПОЗИЦІЇ (ЗАОЩАДЖЕННЯ). ЗА КЛАСИЧНОЮ ТЕОРІЄЮ ЗАОЩАДЖЕННЯ ТА ІНВЕСТИЦІЇ Є ВИСОКОЕЛАСТИЧНИМИ ДО ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ. ПРИ ЦЬОМУ ЗАОЩАДЖЕННЯ ЗНАХОДЯТЬСЯ В ПРЯМІЙ ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ: ЧИМ НИЖЧОЮ Є ПРОЦЕНТНА СТАВКА, ТИМ МЕНШИМИ Є ЗАОЩАДЖЕННЯ.

КЕЙНСІАНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ УРІВНОВАЖЕННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ З ІНВЕСТИЦІЯМИ

ЗА КЕЙНСІАНСЬКИМ МЕХАНІЗМОМ ІНВЕСТИЦІЇ Є МЕНШ ЕЛАСТИЧНИМИ ВІДНОСНО ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ, НІЖ У КЛАСИЧНОМУ. ТОМУ ЇХ КРИВА МАЄ НЕВЕЛИКИЙ КУТ НАХИЛУ. АЛЕ ГОЛОВНОЮ ВІДМІННІСТЮ КЕЙНСІАНСЬКОГО МЕХАНІЗМУ ВРІВНОВАЖЕННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ З ІНВЕСТИЦІЯМИ Є НЕЕЛАСТИЧНІСТЬ ЗАОЩАДЖЕНЬ ДО ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ. У ЗВ'ЯЗКУ З ЦИМ КРИВА ЗАОЩАДЖЕНЬ НАБУВАЄ ВИГЛЯДУ ВЕРТИКАЛЬНОЇ ЛІНІЇ.